

Incidenční spory

I v poměrech upravených insolvenčním zákonem platí, že lhůta k podání žaloby o určení pravosti, výše nebo pořadí nevykonatelné pohledávky není lhůtou procesní, pro jejíž zachování by postačoval postup dle § 57 odst. 3 o. s. ř., nýbrž lhůtou hmotněprávní, k jejímuž zachování je nezbytné, aby žaloba nejpozději posledního dne lhůty došla soudu, a jejíž zmeškání nelze prominout. Nedojde-li žaloba o určení pravosti, výše nebo pořadí nevykonatelné pohledávky insolvenčnímu soudu ve lhůtě stanovené v § 198 odst. 1 insolvenčního zákona, insolvenční soud ji jako opožděnou odmítne (§ 160 odst. 4 věta první insolvenčního zákona).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 ICdo 115/2017, ze dne 9.8.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce CTP Property XXII, spol. s r. o., se sídlem v H., zastoupeného Mgr. V.P., advokátkou, se sídlem v P., proti žalovanému Tetera a spol., veřejná obchodní společnost, se sídlem v O., jako insolvenčnímu správci dlužníka GEODIS BRNO, spol. s r. o., o určení pravosti pohledávky, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 71/24 ICm 3004/2015, jako incidenční spor v insolvenční věci dlužníka GEODIS BRNO, spol. s r. o., se sídlem v B., vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. KSBR 24 INS 14784/2014, o dovolání žalobce proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 21. března 2017, č. j. 71/24 ICm 3004/2015, 16 VSOL 77/2017-97 (KSBR 24 INS 14784/2014), tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

Krajský soud v Brně (dále jen „insolvenční soud“) usnesením ze dne 16. ledna 2017, č. j. 71/24 ICm 3004/2015-87, odmítl – odkazuje na ustanovení § 198 odst. 1 a § 160 odst. 4 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona) – jako opožděnou žalobu ze dne 28. července 2015, doručenou insolvenčnímu soudu dne 30. července 2015, kterou se žalobce domáhal určení pravosti nevykonatelné pohledávky za dlužníkem ve výši 30.012.928,85 Kč (bod I. výroku), a rozhodl o nákladech řízení a soudním poplatku (body II. a III. výroku).

K odvolání žalobce Vrchní soud v Olomouci v záhlaví označeným usnesením potvrdil usnesení insolvenčního soudu (první výrok) a rozhodl o nákladech odvolacího řízení (druhý výrok).

Odvolací soud neshledal důvodnou námitku, že lhůta k podání žaloby o určení pravosti, výše nebo pořadí nevykonatelné pohledávky podle § 198 odst. 1 insolvenčního zákona je lhůtou procesní, k jejímuž zachování postačovalo, že žalobce podal žalobu k poštovní přepravě poslední den lhůty, jenž připadl na středu 29. července 2015.

Přitom zdůraznil, že s ohledem na dikci § 198 odst. 1 insolvenčního zákona nemohou existovat žádné pochybnosti o tom, že lhůta v něm stanovená je lhůtou hmotněprávní, k jejímuž zachování bylo třeba, aby žalobce doručil žalobu nejpozději v poslední den lhůty insolvenčnímu soudu.

Důvodnou odvolací soud neshledal ani argumentaci spočívající v porovnání lhůty podle § 198 odst. 1 insolvenčního zákona s lhůtou k podání přihlášky pohledávky do insolvenčního řízení podle § 173 odst. 1 insolvenčního zákona. Na podporu závěru o rozdílném charakteru obou lhůt pak poukázal na to, že Nejvyšší soud v usnesení ze dne 4. září 2008, sen. zn. 29 NSČR 4/2008, uveřejněném pod číslem 25/2009 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek (které je – stejně jako další rozhodnutí

Nejvyššího soudu zmíněná níže - dostupné i na webových stránkách Nejvyššího soudu), vysvětlil, že lhůta k podání přihlášky je lhůtou procesní, zatímco k ustanovení § 198 odst. 1 insolvenčního zákona neexistuje žádná judikatura, která by lhůtu v něm stanovenou považovala za lhůtu procesní.

Proti usnesení odvolacího soudu podal žalobce dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu ustanovení § 237 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky, která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena, a to otázky, zda lhůta k podání žaloby uvedená v ustanovení § 198 odst. 1 insolvenčního zákona má být interpretována a aplikována jako lhůta hmotněprávní nebo procesní.

Dovolatel namítá, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci a požaduje, aby Nejvyšší soud rozhodnutí soudů nižších stupňů zrušil a věc vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu řízení.

Konkrétně dovolatel setrvává na stanovisku, že lhůta k podání žaloby o určení pravosti, výše nebo pořadí nevykonatelné pohledávky je lhůtou procesní. Především poukazuje na to, že nedodržení této lhůty nevede k zániku hmotného práva (nároku na úhradu pohledávky), nýbrž k zániku procesního práva uplatnit pohledávku v insolvenčním řízení. Dále argumentuje tím, že lhůta k podání přihlášky do insolvenčního řízení, která má podle ustálené judikatury procesní povahu, má totožnou funkci jako lhůta k podání žaloby na určení pravosti nevykonatelné pohledávky, tzn. zabránit průtahům v insolvenčním řízení a umožnit soudům rychlé rozhodování.

Dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř., když v posouzení otázky dovoláním otevřené jde o věc dovolacím soudem neřešenou.

Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud se proto - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

Podle ustanovení § 198 odst. 1 insolvenčního zákona (ve znění účinném do 30. června 2017, pro věc rozhodném) věřitelé nevykonatelné pohledávky, která byla popřena insolvenčním správcem, mohou uplatnit své právo žalobou na určení u insolvenčního soudu do 30 dnů od přezkumného jednání; tato lhůta však neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení vyrozumění podle § 197 odst. 2. Žalobu podávají vždy proti insolvenčnímu správci. Nedojde-li žaloba ve stanovené lhůtě insolvenčnímu soudu, k pohledávce popřené co do pravosti se nepřihlíží; pohledávka popřená co do výše nebo pořadí je v takovém případě zjištěna ve výši nebo pořadí uvedeném při jejím popření.

Nejvyšší soud předesílá, že již v důvodech usnesení ze dne 29. dubna 2010, sen. zn. 29 NSČR 30/2009, uveřejněném pod číslem 14/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, zdůraznil, že pro insolvenční řízení nelze bez dalšího (automaticky) přejímat judikatorní závěry ustavené při výkladu zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání (dále jen „ZKV“) [a to především proto, že insolvenční zákon obsahuje poměrně podrobná procesní pravidla, jež je třeba vnímat v jejich komplexnosti a jejichž pojetí ne vždy (a to zpravidla záměrně) odpovídá tomu, jak bylo v obdobné

procesní situaci postupováno za účinnosti zákona o konkursu a vyrovnání].

To nicméně neplatí pro závěry formulované v konkursních poměrech k povaze lhůty k podání žaloby o určení pravosti, výše nebo pořadí nevykonatelné pohledávky, jež jsou použitelné i při interpretaci povahy lhůty dle § 198 odst. 1 insolvenčního zákona.

Nejvyšší soud již v rozsudku ze dne 26. září 2001, sp. zn. 29 Cdo 2226/99, uveřejněném pod číslem 44/2002 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 44/2002“), vysvětlil, že lhůta k podání žaloby o určení pravosti, výše nebo pořadí nevykonatelné pohledávky dle § 23 odst. 4 ZKV není lhůtou procesní, pro jejíž zachování by postačoval postup dle § 57 odst. 3 o. s. ř., nýbrž lhůtou hmotněprávní, k jejímuž zachování je nezbytné, aby žaloba nejpozději posledního dne lhůty došla soudu, a jejíž zmeškání nelze prominout.

K těmto závěrům se Nejvyšší soud následně přihlásil např. v usnesení ze dne 30. října 2001, sp. zn. 29 Cdo 2494/99, uveřejněném pod číslem 37/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, nebo v usnesení ze dne 15. srpna 2007, sp. zn. 29 Cdo 2834/2007.

Nejvyšší soud přitom neshledal důvod odchýlit se od těchto závěrů ani na základě dovolací argumentace.

Pro určení, zda zkoumaná lhůta je lhůtou procesní nebo hmotněprávní totiž není rozhodné, že s jejím zmeškáním není spojen zánik popřené pohledávky. Nic nebrání tomu, aby se propadný účinek zmeškání lhůty projevil ve vztahu k jiným vlastnostem pohledávky - zde tím, že k pohledávce popřené co do pravosti se nepřihlíží a pohledávka popřená co do výše nebo pořadí je v takovém případě zjištěna ve výši nebo pořadí uvedeném při jejím popření (srov. § 198 odst. 1 poslední větu insolvenčního zákona).

Lhůta k podání žaloby o určení pravosti, výše nebo pořadí nevykonatelné pohledávky tudíž není lhůtou určenou k procesnímu úkonu příslušné osoby (věřitele, který popřenou pohledávku přihlásil) v konkursním (insolvenčním) řízení, nýbrž lhůtou k uplatnění práva u soudu (k tomu viz opět R 44/2002).

Lze tedy uzavřít, že i v poměrech upravených insolvenčním zákonem platí, že lhůta k podání žaloby o určení pravosti, výše nebo pořadí nevykonatelné pohledávky není lhůtou procesní, pro jejíž zachování by postačoval postup dle § 57 odst. 3 o. s. ř., nýbrž lhůtou hmotněprávní, k jejímuž zachování je nezbytné, aby žaloba nejpozději posledního dne lhůty došla soudu, a jejíž zmeškání nelze prominout.

Nedojde-li žaloba o určení pravosti, výše nebo pořadí nevykonatelné pohledávky insolvenčnímu soudu ve lhůtě stanovené v § 198 odst. 1 insolvenčního zákona, insolvenční soud ji jako opožděnou odmítne (§ 160 odst. 4 věta první insolvenčního zákona).

V poměrech projednávané věci není pochyb o tom, že dovolateli se na přezkumném jednání konaném dne 29. června 2015 dostalo řádného poučení o uplatnění popřené pohledávky, včetně poučení o následcích zmeškání lhůty. Dovolatel nezpochybňuje ani to, že posledním dnem třicetidenní lhůty od přezkumného jednání byla středa 29. července 2015.

Závěr odvolacího soudu, že žaloba na určení pravosti pohledávky doručená insolvenčnímu soudu dne 30. července 2015 je opožděná, je ve světle podaného výkladu správný.

Vzhledem k tomu, že dovolateli se prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu nepodařilo

zpochybnit správnost napadeného rozhodnutí, Nejvyšší soud, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), dovolání zamítl (§ 243d písm. a/ o. s. ř.).

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležitě odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)